

Grundlæggende undervisningsmateriale

Pleje af patient med akut medicinsk sygdom

44008

Udviklet af:
Arne Nielsen og Lene Dahlgaard
Social- og Sundhedsskolen, Viborg Amt
Nordbanevej 6
7800 Skive
Tlf.: 9615 3400

Pleje af patient med akut medicinsk sygdom

Grundlæggende undervisningsmateriale

1. Uddannelsesmålets sammenhæng til FKB og TAK'er

”Pleje af patient med akut medicinsk sygdom” hører til i den fælles kompetencebeskrivelse nr. 2695, Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet.

Uddannelsesmålet er relevant for nogle af målgrupperne i FKB'en, primært social- og sundhedsassistenter eller deltagere med tilsvarende kvalifikationer, som beskæftiger sig med akut eller subakut indlagte patienter på medicinske sygehusafdelinger.

Arbejdsfunktioner

På sygehusenes medicinske afdelinger, hvor social- og sundhedsassistenterne arbejder, drejer arbejdet sig om at indgå i pleje- og rehabiliteringsopgaver hos patienter, der indlægges akut eller subakut.

Gennem patientens indlæggelsesforløb angår deltagerens arbejdsopgaver både opgaver, som deltagerne selvstændigt udfører, dvs. grundlæggende sundheds- og sygeplejeopgaver, og opgaver, de medvirker ved, nemlig mere komplekse pleje- og rehabiliteringsopgaver.

Uddannelsesmålet er relateret til flere TAK'er og skal kvalificere deltagerne i forhold til følgende:

- 1) at kunne begrunde plejen
- 2) at kunne skelne mellem konkurrerende sygdomme
- 3) at kunne udføre kriseintervention

Ad 1) og 2)

Forudsætningen for at kunne begrunde plejen er, at deltagerne har et nøjere kendskab til aktuelle og forskelligt akut forekommende medicinske sygdomme og lidelser og deres mulige behandling.

For at kunne begrunde plejen og formidle samarbejdet med patienten gennem hele indlæggelsen er det ligeledes centralt, at deltagerne har kendskab til aktuelle og relevante plejeformer – såvel praktisk som teoretisk. Når deltagerne deltager i rehabiliteringen af patienterne foregår dette i et tæt tværfagligt samarbejde, hvor deltagerens bevidsthed om egen faglighed er nødvendig for at sikre kvalitet i arbejdet. At erkende sundhedsmæssige mål og dermed at arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende er en naturlig del af deltagerens daglige arbejde.

I forhold til pårørende er det vigtigt, at deltagerne samarbejder, da pårørende ofte vil være centrale personer i patientens liv og i vid udstrækning vil være ressourcer, der medvirker til og følger op på den igangsatte rehabilitering af patienten.

Planlægning, dokumentation og kvalitetsudvikling af plejen hænger nøje sammen

Pleje af patient med akut medicinsk sygdom

Grundlæggende undervisningsmateriale

med anvendelse af plejesystemer – særligt elektroniske, hvorfor deltagerne i stigende grad på sygehusene bruger it som dagligt redskab. I takt med, at teknologien vinder udbredelse, skal deltagerne forstå denne teknologi (herunder elektroniske patientjournaler) og kunne anvende den i det daglige arbejde.

Ad 3)

At blive akut indlagt på et sygehus er et unaturligt afbræk i menneskers liv, der ofte medfører oplevelse af trussel på menneskets identitet og sikkerhed. Patienter (og deres pårørende) kommer i større eller mindre udstrækning i krise.

Denne naturlige og udbredte oplevelse i forbindelse med indlæggelse skal deltagerne kunne håndtere. At kunne udføre kriseintervention har at gøre med at være medmenneske, hvorfor deltagerne skal kunne forholde sig til etiske og moralske problemstillinger i mødet med patienten og de problemstillinger, som indlæggelsen medfører for patienten og pårørende. Det drejer sig både om intervention, som deltageren foretager alene og om intervention, der foretages sammen med kolleger.

Deltagerforudsætninger

Deltagerens faglige forudsætninger i forhold til uddannelsesområdet vil afhænge af arbejdsorganiseringen på den enkelte arbejdsplads. Det betyder, at de beføjelser, den enkelte social- og sundhedsassistent har, og de arbejdsopgaver, som den enkelte social- og sundhedsassistent løser, således kan være forskellige.

Deltagerforudsætningerne er derfor forskellige, men kendskab til det daglige arbejde med patienter indlagt på sygehus er en forudsætning for at deltage i denne uddannelse.

Struktur

I relation til denne uddannelse kan nævnes følgende AMU-uddannelser:

(44009) Pleje af patient med kronisk medicinsk sygdom

(42680) Medicinadministration

(42683) Pleje og behandling af diabetikere

Eventuelt kan overvejes egentlige it-uddannelser (overvej eventuelt nøjere (42705) PC'en på arbejdspladsen eller (42708) Datahåndtering – registrering og behandling eller (42712) Anvendelse af Pc-brugerprogrammer på jobbet).

Pleje af patient med akut medicinsk sygdom

Grundlæggende undervisningsmateriale

2. Ideer til tilrettelæggelse

Uddannelsesmål:

Deltagerne kan arbejde med en mulig rehabilitering af den akut indlagte medicinske patient på sygehusene.

De kan indgå i relationer med patienter i krise, herunder forholde sig konstruktivt til etiske og moralske problemstillinger i plejen.

De kan i samarbejdet med patienten og dennes pårørende arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende med udgangspunkt i de specifikke sygdoms- og evt. almene sundhedsproblemer.

De kan begrunde plejen på baggrund af kvalificerede skøn og medvirke til kvalitetsudvikling af plejen og patientbehandlingen.

De kan metodisk indsamle og bearbejde patientdata og har herunder indsigt i it-plejesystemer.

De kan formidle samarbejdet mellem patienten og social- og sundhedspersonalet fra indlæggelse på afdelingen til patientens udskrivelse.

Uddannelsen retter sig mod personer, der har erfaring med arbejdet som social- og sundhedsassistent.

Udgangspunktet for undervisningen er deltagerens erfaringer fra arbejdet med akut eller subakut indlagte medicinske patienter og de problemstillinger, som deltagerne støder på i arbejdet med disse patienter og deres pårørende.

Der tilstræbes en tæt og praksisnær sammenhæng mellem den undervisning, der foregår på kurset, og den praksis, som deltagerne kommer fra.

3. Opgaver, undervisningsmaterialer

Der kan laves et par opgaver i forløbet, der har til formål at sikre kursistens fordybelse i eget praksisfelt med henblik på at nå målene for uddannelsen.

Formålet er således, at kursisterne kan beskrive og begrunde eget arbejde, således at de kvalificerer sig til at kunne agere i forhold til de aktuelle og fremtidige plejeformer og behandlingsformer på hospitalerne.

Viden fra indholdet i undervisningen sammenholdes med kursisternes aktuelle praksisviden i opgaverne.

Opgaverne kunne præsenteres således:

1. Indledning

Pleje af patient med akut medicinsk sygdom

Grundlæggende undervisningsmateriale

- 1.1. Præsentation af problemstilling
- 1.2. Begrundelse for valg af problemstilling
2. Problemformulering
 - 2.1. Endelig afgrænsning af problemformulering
 - 2.2. Definition af nøglebegreber
3. Metodeovervejelser
 - 3.1. Valg af metoder
 - 3.2. Begrundelse for valg af metoder
4. Analyse
 - 4.1. Teorifremstilling/empiri
 - 4.2. Diskussion
 - 4.3. Sammenfatning
5. Mål i forhold til handlingsforslag
6. Handlingsforslag
7. Konklusion
8. Fremtidsperspektiver
9. Referenceliste og bilag

Opgaverne må maksimalt fylde 5 sider.

Opgaver kan skrives individuelt eller i grupper (på maksimalt 3 personer).

Hvis der er to, der skriver sammen, må opgaver fylde maksimalt 8 sider.

Hvis der er tre, der skriver sammen, må opgaver fylde maksimalt 10 sider.

Der gives en kort skriftlig tilbagemelding på opgaven.

Tilbagemeldingen retter sig mod deltagerens evne til at forholde sig til deres faglige udvikling.

4. Afholdelsesformer

Kurset foreslås afviklet som et modulopdelt splitkursus, hvorved praksisnærheden får gode vilkår.

I perioden mellem skolemodulerne udarbejder kursisterne et par mindre skriftlige produkter med en selvvalgt, praksisnær problemstilling, der afleveres til underviserne på uddannelsen, der giver en tilbagemelding.

Fordelen herved er muligheden for at sikre tid til fornøden fordybelse i praksisnære problemstillinger og til at reflektere over disse ved anvendelse af relevant teori (viden, færdigheder og holdninger).

Forslag til temaer i forløbet:

1. modul (74 lektioner):

Pleje af patient med akut medicinsk sygdom

Grundlæggende undervisningsmateriale

Den medicinske patient og medicinsk sygepleje

- introduktion til forløbet
- teoretisk begrundelse for pleje på medicinsk afdeling
- kendetegn ved den (akut syge) medicinske patient
- sygdomslære
- forskellige medicinske behandlingsformer og rehabiliteringstiltag
- den specielle medicinske sygepleje
- farmakologi
- modtagelse af den medicinske patient og dennes pårørende
- tværfagligt samarbejde
- dataindsamling og bearbejdning
- dokumentation af plejen
- it-plejesystemer, elektronisk patientjournal
- oplæg til første skriftlige opgave

2. modul (37 lektioner):

Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse

- sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse i relation til den indlagte medicinske patient
- sygehushygiejne og sygehusinfektioner
- smertebehandling
- diabetiske sår
- oplæg til anden skriftlige opgave

3. modul (37 lektioner)

Den kriseramte patient. Udskrivelse af den medicinske patient

- etiske og moralske problemstillinger i forhold til plejen af den medicinske patient
- sygeplejefaglig vejledning og kollegial supervision
- kvalificeret kriseintervention
- kommunikation med kriseramte
- udskrivelse af den medicinske patient
- samarbejde med pårørende
- primær- og sekundærsektors arbejdsopgaver og arbejdsvilkår
- afrunding af kurset og evaluering/udlevering af kursusbeviser

Der anvendes i et vist omfang eksterne undervisere fra praksis som f.eks. it-kyndige, psykolog og sygeplejersker fra medicinske afdelinger.

Pleje af patient med akut medicinsk sygdom

Grundlæggende undervisningsmateriale

5. Litteraturliste

Forslag til undervisningsmateriale for undervisere og kursister

13.17

Sorg og krise/Lis Hillgaard, Lis Keiser, Lise Ravn ; tegninger...: Lars Thorsen ; billedredaktør: Anita Amundsen. - 2. udgave. - [Kbh.]: Gyldendal Uddannelse, 2002. - 195 sider: ill.. - (Socialpædagogisk bibliotek)

61.1

Anatomi og fysiologi/illustrationer: Peter Gulstad Skanning ; tekst: Lars Voldum. - 2. udgave. - Kbh.: Nyt Nordisk Forlag, 2000. - 2 bind (613 sider): ill. (nogle i farver). - (Lærebog for sygeplejestuderende)

61.4

Sundhedspædagogik for praktikere/Tone Saugstad og Ruth Mach-Zagal. - 2. udgave. - Kbh.: Munksgaard Danmark, 2003. - 214 sider

61.6

Rene rutiner [film (videokassette)]: en instruktionsvideo/manuskript Benedicte Pio ; kamera og instruktion Peter Zeuthen ; produceret af Zeuthen Film. - Kbh.: Dansk Sygeplejeråd, 2001. - 1 kassette (VHS) (15, 30 min.)

61.6

Sår: baggrund, diagnose og behandling/redaktion Finn Gottrup, Lars Olsen ; tegninger: Jens Lund Kirkegaard. - 1. udgave. - Kbh.: Munksgaard Danmark, 2002. - 276 sider: ill. (nogle i farver)

61.6

Koustrup, Pia

Sår og sygepleje. - Kbh.: Dansk Sygeplejeråd, 1996. - 60 sider: ill. i farver ; Anvendt litteratur: side 52-54 ; Supplerende litteratur: side 55-56. - (DSR publikation ; nr. 501)

61.6

Christophersen, Birgitte

Den smertepåvirkede patient: temabog/Birgitte Christophersen, Martina Gammeltoft, Ingeborg Pedersen ; illustrationer: Erik Leenders. - 1. udgave, 4. oplag. - Kbh.: Munksgaard, 1998. - 124 sider: ill.. - ([Munksgaards nye lærebogsserie for sygeplejestuderende og sygeplejersker])

61.61

Pedersen, Court (f. 1952)

Pleje af patient med akut medicinsk sygdom

Grundlæggende undervisningsmateriale

Medicinske sygdomme. - 11. udgave/Court Pedersen, Jens D. Lundgren/tegninger: Birgitte Lerche. - Kbh.: Nyt Nordisk Forlag, 2003. - 242 sider: ill. (nogle i farver). - (Lærebog for sygeplejestuderende)

61.61

Vesterdal, Anne

Medicinsk sygepleje. - 2. udgave. - Kbh.: Nyt Nordisk Forlag, 1996. - 208 sider: ill.: Litteraturhenvisninger. - (Lærebog for sygeplejeelever)

61.7

Dokumentation og kvalitetsudvikling/Ingrid Egerod... [et al.] ; foto: Erik Jeppesen ; tegninger: Birgitte Lerche. - 1. udgave. - Kbh.: Nyt Nordisk Forlag, 2000. - 196 sider: ill.. - (Lærebog for sygeplejestuderende)

61.7

Hansen, Lissi

Sygepleje og sygdomslære/Lissi Hansen. - 2. udgave/tegninger: Flemming Orneborg, Henning Dalhoff og Lena Untidt. - Kbh.: Munksgaard Danmark, 2003. - 482 sider: ill.. - (Social og sundhedsassistenter)

61.7

Kirkevold, Marit

Sygeplejeteorier – analyse og evaluering: om sygeplejeteori/Marit Kirkevold ; Oversat af Andreas Bonnevie. – 2. udgave. Kbh.: Munksgaard Danmark, 2000. – 272 sider. - (Sygeplejeteoretisk bibliotek)